

ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง:
กรณีศึกษากลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18 -19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

นางสาวชลดา พรหมเดชไพบูลย์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Factors Affecting the Right to Vote of Voters : A Case Study of Disadvantaged
Group of the 18-19 years-old in Pathumthani Province**

Miss Chollada Promdejpaibul

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษากลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี
ชื่อและนามสกุล	นางสาวชลลดา พรหมเดชไพบูลย์
แขนงวิชา	การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา	รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พลศักดิ์ จิรไกรศิริ)

.....
(รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง:

กรณีศึกษากลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ผู้ศึกษา นางสาวชลลดา พรหมเดชไพบูลย์ รหัสนักศึกษา 2518001983 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษากลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18 - 19 ปีในจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอายุ 18 - 19 ปีในจังหวัดปทุมธานี (2) ปัญหา และอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีประชากรวิจัย ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอายุ 18 - 19 ปีในจังหวัดปทุมธานี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี มีดังนี้ ปัจจัยด้านจิตวิทยา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ได้อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะทำให้เยาวชนเรียนรู้ระบบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางโทรทัศน์ในระดับมากและปัจจัยด้านผลตอบแทน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองว่าควรไปเลือกพรรคการเมืองที่ผู้ปกครองเลือกอยู่ในระดับปานกลาง

(2) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอายุ 18 - 19 ปีในจังหวัดปทุมธานี คือ ความไม่สะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้งอย่างจำกัด การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมีน้อยเกินไปและควรมีการแก้ไขปัญหาคัดค้านของประชาชนทางการเมืองให้มีความเรียบร้อยก่อนจะทำการเลือกตั้งครั้งต่อไป เป็นต้น

คำสำคัญ สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มผู้ด้อยโอกาสอายุ 18 - 19 ปี จังหวัดปทุมธานี

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ชลลดา พรหมเดชไพบูลย์

ตุลาคม 2553

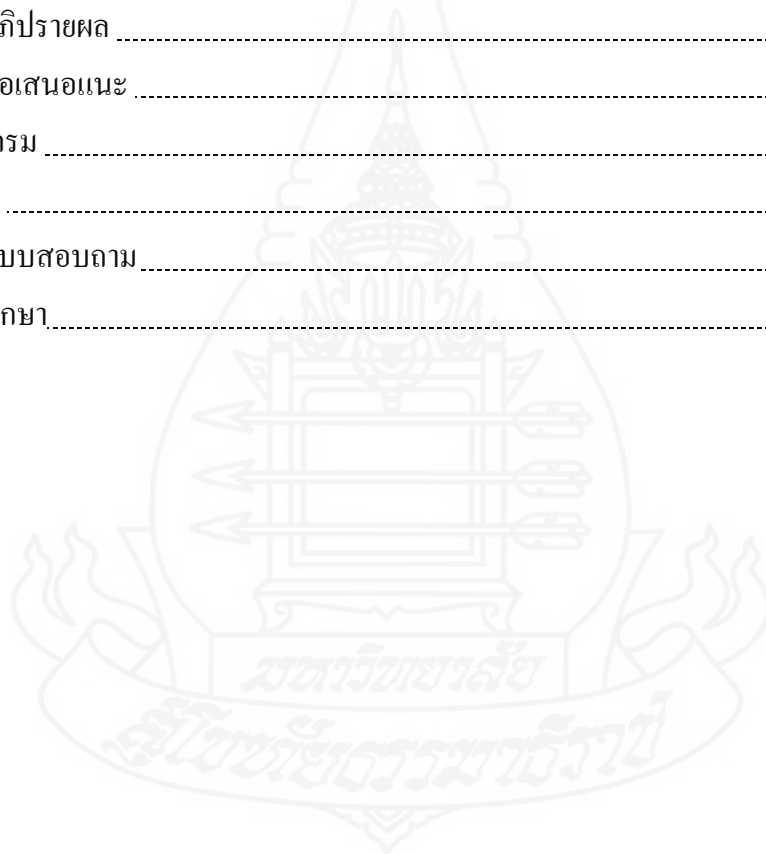

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประเด็นปัญหาการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส.....	10
แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	14
งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	23
ประชากรวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
การสร้างแบบสอบถาม การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	26
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิ เลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี	28
ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี	36
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	38
สรุปการวิจัย	38
อภิปรายผล	42
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	50
แบบสอบถาม	52
ประวัติผู้ศึกษา	58

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ที่อยู่ อาศัย การศึกษา และรายได้.....	27
ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านจิตวิทยา.....	29
ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง.....	31
ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง.....	33
ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านผลตอบแทน.....	35

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะว่าการเลือกตั้งเป็นการตัดสินใจของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยว่าบุคคลหรือคณะบุคคลใดสมควรได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยแทนปวงชน ดังนั้นการเลือกตั้งจึงถือได้ว่าเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ทั่วไปของประชาชนว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการอะไร ต้องการให้ประเทศดำเนินไปในแนวทางใดและในวิธีการเช่นไร (กิตติวัฒน์ รัตนคิดถน ภูเก็ต, 2552 : น.66-67)

การกำหนดให้บุคคลมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์มีสิทธิเลือกตั้งได้นั้นบัญญัติไว้ครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539 แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนสำคัญเกือบทั้งฉบับตั้งแต่มาตรา 24 ถึงมาตรา 211 และสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยมีนายชุมพล ศิลปอาชา เป็นประธาน เพื่อจัดทำรายงานเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถึง 25 ประเด็นด้วยกัน อาทิ การจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ การลดอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากอายุ 20 ปี ลงเหลือ 18 ปี เป็นต้น (สมบัติ ชำรงชัยวงศ์, 2549 : น.680)

ดังนั้น การพัฒนาการเลือกตั้งในประเทศไทย นับตั้งแต่ พ.ศ.2475 เป็นต้นมาจนถึง พ.ศ. 2550 ประเทศไทยมีการเลือกตั้งทั่วไป 23 ครั้ง มีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่กำหนดการเลือกตั้งถึง 17 ฉบับ และมีการรัฐประหารถึง 12 ครั้ง จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองที่ผ่านมา การออกเสียงเลือกตั้งถือเป็นสิทธิส่วนบุคคล สำหรับเจตจำนงของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามครรลองระบอบประชาธิปไตย ดังปรากฏในหมวด 4 หน้าแรกของปวงชนชาวไทย บัญญัติไว้ในมาตรา 72 ความว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและกำหนดให้บุคคลผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้

สำหรับเหตุผลของการกำหนดคุณสมบัติด้านอายุของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งลดลงจาก 20 ปี มาเป็น 18 ปีบริบูรณ์ มีเหตุผล 2 ประการคือ ประการแรกเหตุผลในเชิงรัฐศาสตร์ ได้แก่ การขยายฐานผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้มากขึ้น หากผู้สมัครเลือกตั้งและหัวหน้าคะแนนใช้แนวทฤษฎีในการหาเสียง ก็จะต้องลงทุนซื้อเสียงมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสในการหาเสียงแบบทฤษฎี และผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 – 20 ปี คนในวัยนี้เสียงยังค่อนข้างบริสุทธิ์ ซื้อเสียงได้ยาก

ประการที่สองเหตุผลในเชิงนิติศาสตร์ ได้แก่ กฎหมายไทยบัญญัติให้ชายไทยขึ้นทะเบียนเพื่อการเกณฑ์ทหารไว้เมื่อบุคคลมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ ส่วนกฎหมายครอบครัว เรื่องการหมั้นก็ทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ และในกฎหมายอาญา ความรับผิดชอบอาญาถ้าเด็กอายุกว่า 17 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 20 ปี กฎหมายบัญญัติให้ลงโทษเด็กตามมาตรามาตราความผิดที่กฎหมายกำหนดโดยเด็ดขาดยกเว้นเรื่องการกำหนดอัตราโทษ เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลยพินิจได้ การที่กฎหมายได้บัญญัติไว้เช่นนั้น กฎหมายย่อมยอมรับว่า เมื่อบุคคลมีอายุครบ 17 ปี นั้น ย่อมมีสภาพความพร้อมทางจิตใจทางสังคมและทางอารมณ์ มีสำนึกความรับผิดชอบที่บริบูรณ์แล้ว การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ต้องอาศัยสภาพความพร้อมทางจิตใจและทางสังคมเป็นพื้นฐานเช่นกัน จึงควรกำหนดอายุขั้นต่ำในการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็น 18 ปี

ดังนั้น ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18 – 19 ปี มีวุฒิภาวะทางการเมืองที่สนับสนุนระบอบประชาธิปไตย เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้ดีขึ้น อาจต้องใช้ระยะเวลาในการปลูกฝังและเสริมสร้างจิตสำนึกทางการเมือง รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้นเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง

จากพัฒนาการการเลือกตั้งของประเทศไทยทำให้ทราบว่า ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ได้มีสิทธิในการเลือกตั้งได้ ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 99 ว่า บุคคลที่มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของปีการเลือกตั้งและในส่วนของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสย่อมจะได้รับความดูแลจากรัฐและความช่วยเหลือที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะแตกต่างจากกลุ่มเลือกตั้งโดยทั่วไป

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาสนใจจะทำการศึกษาในกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดปทุมธานี โดยเหตุที่ผู้ศึกษามีความเห็น ว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อาจเป็นกลุ่มที่ขาดหายไปจากการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีลักษณะพิเศษ เพราะมีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างไปจากกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไป มีข้อจำกัดด้านการศึกษารวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และผลของการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-19 ปี ในกลุ่มดังกล่าว จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับหน่วยงานที่มีบทบาท

เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง โดยเฉพาะการจัดการเลือกตั้ง เพื่อนำไปใช้ส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

3. ประเด็นปัญหาการวิจัย

3.1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 หรือไม่

3.2 ปัจจัย 5 ด้าน ต่อไปนี้ มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี หรือไม่

- 1) ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล
- 2) ปัจจัยด้านจิตวิทยา
- 3) ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง
- 4) ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง
- 5) ปัจจัยด้านผลตอบแทน

3.3 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุระหว่าง 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

4.2 การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี โดยศึกษา 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

5. สมมุติฐานการวิจัย

- 1) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน
- 2) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน
- 3) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับการรับข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน
- 4) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับผลตอบแทนแตกต่างกัน มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษากลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยศึกษาจากปัจจัยสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง ปัจจัยด้านผลตอบแทน เพื่อศึกษาถึงผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18 - 19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดความหมายและขอบเขตของคำต่าง ๆ เฉพาะที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

7.1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส หมายถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ประสบปัญหาต่างๆ หรือตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม มีชีวิตความเป็นอยู่ด้อยกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งปกติทั่วไป

7.2 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง การไปหรือไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

7.3 ปัจจัยด้านส่วนบุคคล หมายถึง เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนเงินที่ใช้ รายได้ของครอบครัว และถิ่นที่อยู่

7.4 ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ ประสิทธิภาพทางการเมือง และความมีหน้าที่พลเมือง

1) ประสิทธิภาพทางการเมือง หมายถึง การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเชื่อว่าตัวเขาสามารถสร้างผลกระทบต่อรัฐบาลได้

2) ความมีหน้าที่พลเมือง หมายถึง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งหน้าที่พลเมืองดี

7.5 ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง หมายถึง ความรู้ทั่วไปทางการเมือง ความรู้ด้านโครงสร้างและองค์กรทางการเมือง และความรู้ด้านกระบวนการทางการเมือง

7.6 ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การได้รับข่าวสารการเมืองและการเลือกตั้ง การพูดคุย รับประทานอาหาร หรือถกเถียงประเด็นทางการเมือง

7.7 ปัจจัยด้านผลตอบแทน ได้แก่ การซื้อเสียง และความคุ้มค่าในการใช้สิทธิ

1) การซื้อเสียง หมายถึง การที่ทราบว่ามี การซื้อเสียง ความคิดเห็นต่อการซื้อเสียง และการที่ได้รับเงินจากการเลือกตั้ง

2) ความคุ้มค่าในการใช้สิทธิ หมายถึง การพิจารณาถึงผลที่จะได้รับจากการใช้สิทธิเลือกตั้ง

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อ

เป็นแนวทางสำคัญสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการเมือง โดยเฉพาะการจัดการ
การเลือกตั้ง และส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษากลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

1.1 ความหมายและความสำคัญของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง (Election) เป็นกิจกรรมทางการเมืองอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในประเด็นที่ว่า การเลือกตั้งเป็นวิถีทางที่ดีที่สุดในการระดมมติมหาชน เพื่อเลือกสรรผู้แทนราษฎรของประชาชนเข้าไปเป็นผู้ปกครอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่สร้างความผาสุกแก่ประชาชน อันเป็นจุดหมายสำคัญของการปกครองในปัจจุบัน

กระบวนการเลือกตั้งยังเป็นกลไกสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่า ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของประเทศ มีความเชื่อมั่นและความศรัทธาในความสามารถของตนเองและเพื่อนมนุษย์ ว่าสามารถตัดสินใจเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบการปกครอง วิธีดำเนินการปกครอง ระบบเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ของตนเองได้ การเลือกตั้งจะนำไปสู่ความพยายามของประชาชน ที่จะมียุทธพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของรัฐบาล ดังนั้นการเลือกตั้ง จึงมีความสำคัญดังต่อไปนี้ (กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ, 2531 : น. 6)

- 1) เป็นกลไกในการเลือกตั้งผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง
- 2) เป็นการเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ
- 3) สร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้ปกครองและระบบการปกครอง

- เปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือผู้ปกครองโดยสันติทำให้รัฐบาลนั้นเป็นรัฐบาลในนามของประชาชน เพราะได้รับความยินยอมให้เข้าปฏิบัติหน้าที่จากประชาชน

- ทำให้ประชาชนผู้อยู่ใต้การปกครองเกิดความผูกพันกับนโยบายของรัฐบาลที่ตนเลือกขึ้น ไปและทำให้เกิดความรู้สึกที่ว่าตนมีส่วนในการปฏิบัตินโยบายนั้น

4) ลดความตึงเครียดและความขัดแย้งทางการเมืองและสังคม

5) ทำให้เกิดการบูรณาการทางการเมือง

6) ทำให้เกิดการระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และทำให้ประชาชนเห็นความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี

1.2 การใช้สิทธิเลือกตั้ง

หัวใจสำคัญของการเลือกตั้ง คือ ทำอย่างไรจะให้ประชาชนมาใช้สิทธิมากที่สุด เพราะถ้าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงมีน้อย ผู้ได้รับเลือกย่อมไม่สะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของประชาชนได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการพยายามที่จะหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมาใช้สิทธิของตนมากที่สุด และหนึ่งในวิธีการที่นิยมใช้กันมาก คือการแก้ไขคุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้ผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

ในกรณีของประเทศไทย การออกเสียงเลือกตั้งได้เกิดขึ้นครั้งแรกภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2475 แต่มักปรากฏว่าการเลือกตั้งในครั้งหลัง ๆ มีปัญหาในเรื่องของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนน้อย และยังมีปัญหาในเรื่องของการซื้อสิทธิขายเสียงด้วย ดังนั้น จึงมีการเสนอโดยนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า การขยายฐานผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจากอายุ 20 ปีขึ้นไป มาเป็น 18 ปี น่าจะเป็นวิธีการที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ กล่าวคือ การขยายฐานผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจะทำให้ผู้มีสิทธิมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และการซื้อสิทธิขายเสียงก็จะทำได้ยากขึ้น

1.3 กระบวนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ผลการวิจัยได้ข้อสรุปว่า การตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มี 4 ระยะ คือ

1) ระยะข่าวสารผู้ออกเสียงเลือกตั้งสนใจข่าวสารในทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การรับสมัคร นโยบายพรรค ข่าวสารที่ได้รับมาจาก สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การปราศรัยหาเสียง เป็นต้น

2) ระยะหลักเกณฑ์ผู้ออกเสียงเลือกตั้งจะนำข้อมูลข่าวสารที่รับมามากำหนดเกี่ยวกับตัวผู้สมัครที่จะมาลงคะแนนให้สำหรับตัวผู้สมัครเอง ในระยะนี้จะมีการหาเสียงอย่างหนักเพื่อสร้างคะแนนนิยม

3) ระยะการประเมินผู้ออกเสียงเลือกตั้ง จะประเมินความเป็นได้ของผู้รับเลือกตั้งในเรื่อง คะแนนเสียงและคุณสมบัติของผู้ที่มีโอกาสจะได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร

4) ระยะตัดสินใจผู้ออกเสียงเลือกตั้ง จะตัดสินใจเลือกคนที่ตนเองว่า มีคุณสมบัติพร้อมในระยะนี้ ความเปลี่ยนแปลงจากความตั้งใจเดิมอาจมีอยู่บ้าง เช่น การชักนำให้เลือกคนอื่นจากผู้มีอิทธิพล หรืออำนาจเงินทอง

1.4 ความสำคัญของการเลือกตั้ง

ความสำคัญของการเลือกตั้ง สรุปได้ดังนี้

- 1) การเลือกผู้ทำหน้าที่ปกครองหรือรัฐบาล
- 2) เป็นระบบความเชื่อมโยงของความต้องการของประชาชนกับนโยบายสาธารณะ
- 3) ผู้ได้รับการเลือกตั้งมีความชอบธรรมในการปกครองหรือทำหน้าที่
- 4) เป็นกลไกอย่างหนึ่งในระบอบประชาธิปไตย
- 5) มีความปองดองกันของคนในสังคม
- 6) ทำให้เกิดความหลากหลายทางการเมือง แบบร่วมคิด ร่วมทำ
- 7) ทำให้เกิดการระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการประชาธิปไตยและทำให้ประชาชนสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองที่ดี คือ การรู้จักใช้สิทธิของตน

อาจกล่าวได้ว่า การเลือกตั้งถือว่า มีความสำคัญที่สุดที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะได้มีส่วนร่วมในทางการเมือง แม้จะมีส่วนร่วมได้หลายทาง แต่การเลือกตั้งก็มีความสำคัญในเบื้องต้น

1.5 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 99 เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

- 1) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

นอกจากนั้นจะต้องมิใช่บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามมาตรา 100 กล่าวคือ

- 1) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- 2) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- 3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- 4) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

2. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ผู้ด้อยโอกาส (Vulnerable Groups) หมายถึง ผู้ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนทั้งในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข การเสียเปรียบ และไม่ได้รับความเป็นธรรม ทางกฎหมาย รวมทั้งผู้ที่ประสบ ปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางสังคมได้ตามปกติ หรือ จำเป็นต้อง ได้รับการดูแล ช่วยเหลือ รวมทั้ง ผู้ถูกทอดทิ้งทางสังคม ได้แก่ ผู้ที่หลุดจากกลไกทางสังคม ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากร หรือบริการทางสังคมได้ หรือถูกกีดกันไม่ให้เข้ามามีส่วนร่วม ทางสังคม หรือทางการเมือง ขาดสิทธิประโยชน์ และโอกาสที่จะยกระดับสถานภาพทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้น (คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2545-2549 : น.3)

วีรบุรุษ วิสารทสกุล (2544 : น.3) ได้ให้ความหมายไว้ในหนังสือ เรื่อง การช่วยเหลือคนด้อยโอกาส ทางเลือกจากภาคส่วนที่ไม่ใช่รัฐ ว่า คนด้อยโอกาสเป็นใครนั้น เราอาจเข้าใจได้ในความหมายของการเป็น “คนชายขอบ” (marginal man) ของเรื่องต่างๆ อาทิ

- ชายขอบของความเป็นไทยและวัฒนธรรมหลวง ได้แก่ ชนกลุ่มน้อย ม้ง กระเหรี่ยง
มั่ว หรือ พวกเจ๊ก ลาว พม่า มอญ

- ชายขอบของการมีสุขภาพปกติ ได้แก่ คนพิการ ผู้ติดเชื้อเอดส์ คนติดยา

- ชายขอบของแรงงานสร้างชาติ ได้แก่ คนชรา เด็ก ผู้หญิง

- ชายขอบของโลกาภิวัตน์ ได้แก่ เกษตร ชาวนา ชาวไร่ คนขายสลากกินแบ่งรัฐบาล
คนขายไข่ปิ้ง คนขายถั่วต้ม

- ชายขอบของความทันสมัย ได้แก่ สลัม ชนบท ข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือพนักงาน
บริษัท เป็นต้น

มิติของการเป็นคนชายขอบเช่นว่านี้ ความรู้และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก อาทิ หลักการพาเรโต (Pareto principle) เส้นความยากจน (Poverty line) Gini coefficient เป็นต้นที่ใช้เพื่อทำความเข้าใจและการสร้างนโยบายเพื่อจัดการกับคนจนหรือคนด้อยโอกาส ก็ไม่น่าจะเพียงพอต่อความสลับซับซ้อนนี้ เหตุเพราะมิติของความด้อยโอกาส เอาเข้าจริงแล้ว มีมากกว่าเรื่องของเงิน

ส่วนสาเหตุที่นำคนไทยไปสู่ความยากจนและความด้อยโอกาสนั้น สามารถจัดหมวดหมู่ได้เป็น 4 กลุ่มปัจจัย ดังนี้

1) ทำที่ต่อชีวิต เป็นทัศนคติในการมองตน มองโลก ความตั้งใจและความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคว่ามีมากน้อยแค่ไหน หรือปล่อยชีวิตให้ลอยไปตามกระแสสังคม เหนื่อยหน่าย พ่ายแพ้ ไม่แก้ไข

2) ปัจจัยการผลิต คือ การขาดปัจจัยการผลิต การไม่มีทุน การขาดแคลนเทคโนโลยี การไม่มีภูมิปัญญา การถูกตัดจากฐานทรัพยากร(ดิน น้ำ ป่า) ถูกตัดขาดจากแหล่งทำกิน เช่น ถูกย้ายถิ่นฐาน ถูกขับไล่ออกจากที่ทำกินหรือที่พักพิง เป็นต้น

3) ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง เป็นประเด็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่นำไปสู่ความสัมพันธ์ไม่เสมอภาค ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ ถูกกดขี่ ถูกขูดรีด เช่น นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียม การไม่เท่าทันกลไกตลาด การขาดอำนาจต่อรอง ขาดสิทธิพื้นฐานทางสังคม ขาดการศึกษา ขาดความรู้ ฯลฯ ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ไม่เสมอภาคมีทั้งระดับ รั้วกับรั้ว รั้วกับประชาชน และระหว่างประชาชนต่างกลุ่มต่างชนชั้น

4) สวัสดิการคือ ระบบที่จะช่วยบรรเทาความทุกข์ยาก ช่วยพยุงให้คนจนพอจะมีชีวิตอยู่ได้ ด้วยเหตุนี้ การขาดสวัสดิการ ความอ่อนแอในการจัดระบบสวัสดิการ เช่น เกษตรกรไม่มีหลักประกันชีวิต คนแก่ถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อนจรจัดบนท้องถนน คนไร้ที่อยู่อาศัย คนเป็นเอดส์ เป็นต้น เหล่านี้อาจกลายเป็นสาเหตุที่ทำให้คนบางกลุ่มต้องทนดำรงชีพอยู่ด้วยความยากลำบาก บางกลุ่มก็ถูกนำไปสู่ความอับจน อันเป็นมูลเหตุให้ไม่อาจมีชีวิตอยู่ต่อไปได้ และอีกจำนวนไม่น้อยต้องดิ้นรนต่อสู้และหาทางออกที่เป็นอันตรายต่อสังคมในที่สุด เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด หรือระดับรุนแรงที่สุดคือการปะทุทางสังคมโดยการลุกขึ้นสู้ของคนจน (อภิญา เวชชัยและคณะ 2550 : น. 59-60)

สรุปได้ว่า ผู้ด้อยโอกาสนั้น คือ ผู้ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนทั้งในด้าน เศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข การเสียเปรียบ และไม่ได้รับความเป็นธรรม ทางกฎหมาย รวมทั้ง ทัศนคติต่อการมองชีวิตที่มีความมุ่งมั่นหรือที่ถอยในการดำรงชีวิตและการปัจจัยการผลิต ไม่มีทุนการ

ผลิต รวมทั้งไม่มีสวัสดิการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิตจนต้องกลายเป็นคนจนและด้อยโอกาสในที่สุด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม ด้านจิตวิทยา ด้านความรู้ทางการเมือง ด้านการรับข่าวสารทางการเมือง และด้านผลตอบแทน ดังนี้

1) ปัจจัยด้านส่วนบุคคล

ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกตั้งของบุคคล ประเด็นหนึ่งที่นักรัฐศาสตร์ให้ความสนใจศึกษาคือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งแนวคิดที่สำคัญคือ อิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม แนวคิดนี้เสนอว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย รายได้ มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2) ปัจจัยด้านจิตวิทยา

ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง และความสำนึกในหน้าที่พลเมือง โดยบุคคลที่มีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองสูงนั้น จะมีความเชื่อว่าตัวเองและคนอื่น ๆ ที่มีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองสูงเช่นเดียวกับเขา จะสามารถสร้างผลกระทบต่อกิจการของรัฐบาลได้ ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่มีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองต่ำจะรู้สึกว่าตนเองขาดความสามารถในการสร้างอิทธิพลเหนือรัฐบาล ซึ่งในประเด็นนี้ Campbell (1960 : น. 40) พบว่า ประสิทธิภาพทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับจิตวิทยาการเมือง โดยความเชื่อที่ว่า กิจการที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการจะถูกรับรู้ตลอดจนได้รับอิทธิพลจากปัจเจกบุคคล

ความสำนึกในหน้าที่พลเมือง เป็นแรงจูงใจที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงหรือมีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองกับคนที่ไม่มีความรู้สึกว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ โดยผู้ที่มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองสูงจะไปใช้สิทธิมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้สึกนี้ นอกจากนี้ Alvin Boskoff และ Harmon Zeigler (1964 : น. 101) ได้เสนอว่า ความรับผิดชอบของพลเมืองจะมีความสัมพันธ์กับแบบแผนของการเลือกตั้ง โดยเป็นตัวกำหนดทิศทางและเหตุผลในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

3) ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง

ความรู้ หมายถึง ความจำเกี่ยวกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อนไม่ว่าจะเป็นความจำเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะ ลักษณะทั่วไป วิธีการ กระบวนการ และโครงสร้าง

จุมพล นิมพานิช (2528 : น. 80) ได้กล่าวถึง Fred I. Greenstein ผู้ให้คำจำกัดความการเรียนรู้ทางการเมืองทั้งในวงแคบ และวงกว้างไว้ว่า ในวงแคบหมายถึง กระบวนการได้

ข่าวสาร การปลูกฝังค่านิยม ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่าง ๆ ทางการเมืองอย่างมีเจตนา โดยผ่านองค์กรหรือสถาบันที่มีความรับผิดชอบอย่างเป็นทางการ ส่วนคำจำกัดความในวงกว้าง หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเมืองที่เกิดขึ้นในทุกช่วงของชีวิตมนุษย์ ไม่ว่าการเรียนรู้นั้นจะเป็นแบบทางการหรือไม่เป็นทางการ จะโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม

การเรียนรู้ทางการเมือง จึงมีความสำคัญต่อการมีความรู้ ความเข้าใจในการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะระบบประชาธิปไตย ดังนั้นการเรียนรู้ในบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่ของประชาชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยที่ได้กำหนดในรัฐธรรมนูญ เมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญ การปฏิบัติตามหน้าที่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

4) ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง

Clotfelter (1980 : 27-30) อธิบายว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจพิจารณารูปแบบของการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร หรือความสนใจผลการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากการเลือกตั้งสิ้นสุดลง และความสนใจการเลือกตั้งนี้ยังมีแนวโน้มที่จะเกี่ยวพันกับจิตวิทยาการเมืองซึ่งมีมิติที่แตกต่างกันกล่าวคือ บางคนจะเข้าไปเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ทางการเมืองรอบ ๆ ตัวเขา ในขณะที่บางคนเพียงแค่อ่านหรือไม่สนใจเลย นอกจากนั้น ผู้ที่มีจิตวิทยาการเมืองสูงจะนำไปสู่การติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ การแสวงหาข่าวสารทางการเมือง การพูดคุยเรื่องราวทางการเมือง รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย

5) ปัจจัยด้านผลตอบแทน

นักวิชาการ ตั้งข้อสังเกตว่า แบบแผนพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในโลกที่สามอย่างเช่นประเทศไทยนั้น รูปแบบการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอาจกล่าวได้ว่าเป็นแบบอุปถัมภ์ กล่าวคือ ประชาชนไปลงคะแนนเสียงด้วยความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ การลงคะแนนเสียงแบบอุปถัมภ์นี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การไปลงคะแนนเสียงอย่างกลุ่มก้อน ซึ่งผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไปเลือกผู้สมัคร โดยมีเหตุผลคือ ต้องการตอบแทนบุญคุณของผู้สมัคร ลักษณะสำคัญของการไปลงคะแนนเสียงประเภทนี้ มักเกิดจากความคุ้นเคยส่วนตัวหรือได้รับความช่วยเหลือกันมาในอดีต ส่วนประเภทที่สองคือ การขายเสียงนั้น ประชาชนไปลงคะแนนเสียงสนับสนุนผู้สมัครเพื่อแลกกับเงิน และสิ่งที่มีคุณค่าต่าง ๆ ทางสังคม เช่น อาหาร เสื้อผ้า และเครื่องใช้ต่าง ๆ (พิชัย เก้าสำราญ, 2530 : 72) ซึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง

นั้นในปัจจุบันการซื้อเสียงนับว่ามีผลต่อการที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้ง และมักปรากฏว่ามีการจ่ายเงินเพื่อซื้อเสียงเป็นจำนวนมาก (กนก วงษ์ตระหง่าน, 2528 : 177-179)

3. แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม สามารถอธิบายได้ในหลายมิติ ทั้งในแง่ของมิติความลึก ทั้งในเชิงกว้าง ดังนี้ ถวิลวดี บุรีกุล (2550 : น. 1-2)

1) การมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดยสมัครใจ โดยประชาชนต่อโครงการใดโครงการหนึ่งของโครงการสาธารณะต่าง ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาชาติ แต่ไม่ได้หวังว่าจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงโครงการหรือวิจารณ์เนื้อหาของโครงการ

2) การมีส่วนร่วมในความหมายที่กว้าง หมายถึง การให้ประชาชนในชนบทรู้สึกตื่นตัวเพื่อที่จะทราบถึงการรับความช่วยเหลือ และตอบสนองต่อโครงการพัฒนา ขณะเดียวกันก็สนับสนุนความคิดริเริ่มของคนในท้องถิ่น

3) ในเรื่องของการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามประเมินผลโครงการนั้น ๆ ด้วย

4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นอาจจะเข้าใจอย่างกว้าง ๆ ได้ว่า คือ การที่ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อเขา

5) การมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนจะมีทั้งสิทธิและหน้าที่ ที่จะเข้าร่วมในการแก้ปัญหาของเขา มีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบความจำเป็นในเรื่องต่าง ๆ การระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ เช่นเดียวกับการก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

6) การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างแข็งขัน ซึ่งหมายถึงว่าบุคคลหรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมนั้น ได้เป็นผู้มีความริเริ่มและได้มุ่งใช้ความพยายาม ตลอดจนความเป็นตัวของตัวเองที่จะดำเนินการตามความริเริ่มนั้น

7) การมีส่วนร่วม คือ การที่ได้มีการจัดการที่จะใช้ความพยายามที่จะเพิ่มความสามารถที่จะควบคุมทรัพยากร และระเบียบในสถาบันต่าง ๆ ในสภาพสังคมนั้น ๆ ทั้งนี้โดยกลุ่มที่ดำเนินการและความเคลื่อนไหวที่จะดำเนินการนี้ ไม่ถูกควบคุมโดยทรัพยากรและระเบียบต่าง ๆ

3.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน นับว่าเป็นแนวคิดที่มีการพูดถึงมากเป็นระยะเวลายาวนาน แต่ในทางปฏิบัตินั้นพบว่า การดำเนินงานที่นำหลักการและกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้จริงจังนั้น เป็นการดำเนินงานที่ต้องผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ที่ค่อนข้างยาวนาน และปัจจัยสำคัญที่ทำให้สามารถทำงานแบบเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนได้นั้นมีหลายประการ แต่ปัจจัยหนึ่งคือ คุณลักษณะขององค์กรนั้นว่ามุ่งเน้นในเรื่องใด ผู้นำเป็นอย่างไร และที่สำคัญกว่านั้นคือ ประชาชนมีกระบวนการเรียนรู้แบบใด เป็นต้น ซึ่งความเข้าใจในลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนที่ทำการศึกษานั้น จะช่วยให้ทราบถึงว่า เงื่อนไขใดบ้างที่จะเอื้อต่อการทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

3.3 ปรัชญาของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปรัชญาของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ความเชื่อในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนมีเท่าเทียมกัน และความเชื่อต่อความสามารถของทุกคน หากได้รับโอกาสในการพัฒนา อันเป็นรากฐานความคิดสำคัญของการทำงานกับคนและชุมชน เพราะทุกคนต้องการยอมรับและการให้เกียรติ (Respectfully) แม้ว่าจะอยู่ในสถานะใด ๆ ก็ตาม แต่เหนือสิ่งอื่นใด ทุกคนมีความเป็นคนเหมือนกัน ดังนั้นทุกคนจึงมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วม เพราะ

- 1) ทุกคนเป็นสมาชิกของสังคม เป็นสิทธิและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)
- 2) ทุกคนมีศักยภาพที่จะแก้ไข พัฒนาและพึ่งพาตนเอง (Self-reliance approach) ดังนั้นการทำงานทุกด้านจึงเกี่ยวข้องกับคนทุกคน จึงเป็นความชอบธรรมที่ทุกคนมีสิทธิในการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการในกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะคนในชุมชนเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและความต้องการของตนเองดีที่สุด
- 3) ตามหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization of Authority) การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการปกครองตนเอง ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

การนำศักยภาพและขีดความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ของประชาชนทุกคนให้มีบทบาทในทุกระดับและขั้นตอนการพัฒนาจึงเป็นทั้งวิธีการ (Means) และเป้าหมาย (Ends) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกรรมวิธีที่จะทำให้ประชาชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ในการแก้ไขปัญหาร่วมกันของชุมชน และจะนำไปสู่การพึ่งตนเองอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาคน

3.4 หลักการสำคัญของการทำงานแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมไม่ใช่การร่วมมือ เพราะการมีส่วนร่วมเกิดจากการมีอิสระในการกระทำ แต่ความร่วมมือเกิดจากการถูกขอร้องให้ทำ โดยอาจไม่เต็มใจนัก เพราะฉะนั้นการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความต้องการ และความอยากที่จะเข้าร่วมของบุคคลนั่นเอง แต่ความร่วมมือเกิดจากที่บุคคลนั้นเข้าร่วมด้วยความต้องการและความอยากให้เข้าร่วมของคนอื่น อาจเป็นด้วยความเกรงใจ ความสงสาร เป็นต้น ดังนั้นการที่จะทำงานกับชุมชนแบบมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึงหลักการ 3 ประการ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากเจตนาารมณ์ และความตั้งใจของประชาชนเองที่จะเข้าร่วม (Willingness to participate)
- 2) การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากพื้นฐานความเสมอภาค และขีดความสามารถของแต่ละคนที่จะเข้ามามีส่วนร่วม (Ability to participate)
- 3) การมีส่วนร่วมต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจเลือกที่จะเข้าร่วม/ไม่เข้าร่วม (Freedom to participate) โดยที่ไม่เกิดจากการบังคับหรือขู่เข็ญจากผู้ที่เหนือกว่า

ส่วนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2549 : น. 67) หากพิจารณากระบวนการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นพลวัต เราอาจจะแบ่งกระบวนการหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน คือ (1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (3) การจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกัน (4) การติดตามประเมินผล

3.5 การแบ่งระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

การแบ่งระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจากระดับต่ำสุดไปหาระดับสูงสุด ออกเป็น 6 ระดับ และจำนวนประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมในแต่ละระดับจะเป็นปฏิภาคกับระดับของการมีส่วนร่วม กล่าวคือ ถ้าระดับการมีส่วนร่วมต่ำ จำนวนประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมจะมาก และยิ่งระดับการมีส่วนร่วมสูงขึ้นเพียงใด จำนวนประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมก็จะลดลงตามลำดับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเรียงตามลำดับจากต่ำสุดไปหาสูงสุด ได้แก่ (1) ระดับการให้ข้อมูล (2) ระดับการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน (3) ระดับการปรึกษาหารือ (4) ระดับการวางแผนร่วมกัน (5) ระดับการร่วมปฏิบัติและ (6) ระดับการควบคุมโดยประชาชน ดังนี้ ถวิลวดี บุรีกุล (2550 : น. 9-11)

- 1) ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุดและเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ

ตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการ แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ วิธีการให้ข้อมูลอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ และการทำหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆอย่างไรก็ดี เพื่อป้องกันมิให้รัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจดุลพินิจในการให้หรือไม่ให้ข้อมูลดังกล่าวแก่ประชาชน จึงควรมีข้อกำหนดให้รัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องกระทำและกระทำอย่างทั่วถึงด้วย ยกเว้นข้อมูลบางประเภท เช่น เรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ เป็นต้น

2) ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือ ผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น และประเด็นในการประเมินข้อดีข้อเสียชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่มโครงการต่าง ๆ และการบรรยายให้ประชาชนฟังเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ แล้วขอความคิดเห็นจากผู้ฟัง เป็นต้น

3) ระดับการปรึกษาหารือ เป็นระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สูงกว่าการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นการเจรจากันอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการและประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นหรือข้อสงสัยต่าง ๆ เช่น การจัดประชุมการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น

4) ระดับการวางแผนร่วมกัน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าการปรึกษาหารือ กล่าวคือ เป็นเรื่องการมีส่วนร่วมที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกันในการวางแผนเตรียมโครงการ และผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก เช่น การใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้อนุญาโตตุลาการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง และการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกันเป็นอาทิ

5) ระดับการร่วมปฏิบัติ เป็นระดับขั้นที่สูงถัดไปจากระดับการวางแผนร่วมกัน คือเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการ เป็นขั้นการนำโครงการไปปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6) ระดับการควบคุมโดยประชาชน เป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชนเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด เช่น การลงประชามติ เป็นต้น การลงประชามติ 2 ประการ คือ ประการแรก การลงประชามติจะสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนได้ดีเพียงใดอย่างน้อยขึ้นอยู่กับความชัดเจนของประเด็นที่จะลงประชามติและการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของประเด็นดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างสมบูรณ์และทั่วถึงเพียงใดและประการที่สอง

ในประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองแล้ว ผลของการลงประชามติจะมีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตาม

ส่วน Sherry R. Arnstein (1969 : น. 216) เห็นว่าการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นบันไดการมีส่วนร่วม (participation ladder) 8 ขั้น ใช้อำนาจในการตัดสินใจของประชาชนเป็นเกณฑ์ จำแนกระดับการมีส่วนร่วม ตั้งแต่ขั้นต่ำสุด คือประชาชนไม่มีอำนาจตัดสินใจใด ๆ ไปจนถึงขั้นสูงสุด คือ อำนาจเป็นของประชาชน

ขั้นที่ 1-2 รวมเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมเทียม หรือไม่มีส่วนร่วม หมายถึงประชาชนยังไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3-5 รวมเรียกว่า เป็นการมีส่วนร่วมระดับพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน หมายถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้บางส่วน บางเรื่องเท่านั้น เพราะบางส่วนผู้มีอำนาจเต็มสงวนเอาไว้แต่ก็นับว่าดีกว่าขั้นที่ 1-2

ขั้นที่ 6-8 รวมเรียกว่าการมีส่วนร่วมระดับอำนาจเป็นของประชาชน ซึ่งเป็นระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากโดยพัฒนามาจากขั้นที่ 6จนถึงขั้นที่ 8 ขั้นควบคุม โดยประชาชนเป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของประชาชน โดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจเอง

3.6 เงื่อนไขสำคัญการมีส่วนร่วมของประชาชน

เงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมี 5 ประการ คือ

1) การยอมรับและยึดมั่นในหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชน

หน่วยงานที่ทำงานต้องยอมรับและยึดมั่นในหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

กล่าวคือ

- การรับฟังและเคารพความคิดเห็นของประชาชน
- มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน
- การทำงานร่วมกัน โดยใช้สติปัญญา ความอดทน การใช้เวลาทำความเข้าใจ

ร่วมกัน เพื่อทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

2) การดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนและให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน

กระบวนการทำงานกับประชาชนต้องเป็นการทำงานที่มีขั้นตอนและต่อเนื่อง นับตั้งแต่การศึกษา การวิเคราะห์ชุมชนและกลุ่มคน การประมวลปัญหาความต้องการร่วมกับชุมชน การตรวจสอบข้อมูล การร่วมตัดสินใจ การร่วมวางแผนและปฏิบัติงาน การร่วมกันตรวจสอบการ

ทำงานโดยประชาชน โดยขั้นตอนเหล่านี้ต้องเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว

3) การปรับบทบาทของผู้ปฏิบัติงาน

บทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ต้องปรับบทบาทในการทำงานจากเป็นผู้ดำเนินการหลัก (Main actor) มาเป็นบทบาทผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) และบทบาทผู้สนับสนุนทางวิชาการ (Technical Assistant) การปรับบทบาทนี้ต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามสถานการณ์ความพร้อมของชุมชนแต่ละแห่ง

4) การปรับระบบการบริหารที่เอื้ออำนวย

หน่วยงานต้องจัดระบบการบริหารงานบางส่วน เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการวางแผนการทำงานกับชุมชน การติดตามงาน การประเมินผลกิจกรรม และผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และบางครั้งอาจต้องปรับเปลี่ยนระเบียบให้มีความยืดหยุ่นในการทำงาน ขณะเดียวกันหน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ มากขึ้น ทั้งภาครัฐด้วยกันเอง ภาคเอกชน หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมอื่น ๆ ในลักษณะการเป็นพันธมิตร (Partnership)

5) การแสวงหาปัจจัยสนับสนุน

หน่วยงานต้องแสวงหาหน่วยงานสนับสนุนในการทำงานร่วมกับประชาชนให้มากขึ้น ทั้งด้านทรัพยากร ภาษีท้องถิ่น การให้ข้อมูลข่าวสาร ความร่วมมือของสื่อมวลชน สถาบันวิชาการต่างๆทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ รวมทั้งระเบียบกฎหมายที่เอื้ออำนวย เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะต่อกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่จะมีผลบังคับใช้โดยตรง เป็นต้น

ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะว่าเกิดจากพื้นฐานความเสมอภาค และขีดความสามารถของแต่ละคนที่จะเข้ามามีส่วนร่วม และความเชื่อมั่นในศักยภาพของแต่ละคนว่าสามารถกระทำได้อย่างเท่าเทียมกัน และถือว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

4. งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและทบทวนงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อประกอบการศึกษาได้ดังนี้

กิตติพงษ์ เตชะพันธ์ (2534) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ผู้ที่มีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่า ผู้ที่ไม่มีความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง แต่ระดับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำ ส่วนความรู้สึกมีหน้าที่พลเมืองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นในระดับที่ดีไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีระดับความรู้ในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลางและต่ำ การพูดคุยเรื่องการเลือกตั้งกับบุคคลอื่นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง การติดตามข่าวสารการเลือกตั้งจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิเลือกตั้งอีกด้วย นอกจากนี้ พบว่า การทราบว่ามีการใช้เงินซื้อเสียงมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง กล่าวคือ ผู้ที่ไม่ทราบว่ามีการใช้เงินซื้อเสียงไปใช้สิทธิมากกว่าผู้ที่ทราบว่ามีการใช้เงินซื้อเสียง ส่วนการได้รับเงินที่แจกไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิเลือกตั้ง

รักฎา บรรเทิงสุข (2539) ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิอายุ 18-19 ปี ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2538 กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิ อายุ 18-19 ปี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมกับปัจจัยต่าง ๆ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเพราะต้องการสนับสนุนและส่งเสริมประชาธิปไตย และเลือกตั้งโดยพิจารณาพรรคการเมืองมากกว่าผู้สมัคร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง พบว่า ผู้มีสิทธิที่อยู่ในเขตเทศบาลไปใช้สิทธิในอัตราสูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง ความมีหน้าที่พลเมือง ความนิยมพรรคพลังธรรมและพรรคประชาธิปไตย ความสนใจทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง การตอบสนองต่อสื่อรณรงค์หาเสียง การมีส่วนร่วมทางการเมือง การได้รับเงินจากการเลือกตั้ง และความคุ้มค่าในการใช้สิทธิ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้สิทธิ ส่วนจำนวนเงินที่ผู้มีสิทธิใช้ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการใช้สิทธิ

จิราวรรณ จงสุทธานามณี (2539) ศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มหนุ่มสาวในการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2538 กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาถึงความคิด พฤติกรรม และปัจจัยต่าง ๆ

ของกลุ่มหนุ่มสาวต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง รวมทั้งศึกษาสื่อในการหาเสียงที่มีอิทธิพลต่อการหาเสียง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นที่ต่อต้านการรับอามิสสินจ้างในการลงคะแนน มีแนวโน้มที่จะพิจารณาเลือกพรรคและบุคคล ส่วนใหญ่มีการตัดสินใจจากสื่อต่างๆ มากกว่าการชักจูง และมีความกระตือรือร้นที่จะไปเลือกตั้ง

วัชรพล ลัดพลี (2539) ศึกษาพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยพายัพ ที่มีอายุ 18-20 ปี ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2538 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ทศนคติ ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ปัญหา อุปสรรคในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18-20 ปี และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ภูมิฐานะของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เพราะต้องการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและเป็นหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด โดยกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิฐานะนอกเขตเทศบาล จะไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงสูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิฐานะในเขตเทศบาล และต่างจังหวัด ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจการเมือง และคุณสมบัติของผู้รับสมัครเลือกตั้ง ไม่มีอิทธิพลทำให้นักศึกษาไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านทัศนคติ พบว่า กลุ่มนักศึกษามีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการเมืองของประเทศไทย โดยเห็นว่าประชาชนที่ไม่ให้ความสนใจการเมืองจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ส่วนด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ยังมีอยู่ในระดับต่ำ

สุรพล ศิวานนท์ (2540) ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนผู้มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนคติ พฤติกรรม และปัจจัยต่างๆ ของกลุ่มบุคคลผู้มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง รวมทั้งสื่อในการรณรงค์หาเสียง ที่มีอิทธิพลต่อการหาเสียงเลือกตั้ง ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีพฤติกรรมในการเลือกตั้งที่ กระตือรือร้นมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และเพศหญิง มีพฤติกรรมในการเลือกตั้งที่กระตือรือร้นมากกว่าเพศชาย

สมพิศ คล้ายวงษ์ (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-20 ปี พบว่า เหตุผลสำคัญที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมือง ส่วนเหตุผลที่ไม่ไปลงคะแนนเลือกตั้ง เพราะเกิดความเบื่อหน่ายการเมือง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองไม่สม่ำเสมอ โดยใช้โทรทัศน์ในการติดตาม

ข่าวสาร มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนาน ๆ ครั้ง และติดตามฟังคำปราศรัยของนักการเมืองบ้างพอสมควร ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านต่าง ๆ ต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า สภาพภูมิหลัง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

นภาพร ยามศิริ (2549) ศึกษาปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากต้องการรักษาสิทธิเลือกตั้งของตนเอง เป็นการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองที่ดี เพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย เพื่อเลือกผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถ สนใจในนโยบายและวิธีการแก้ปัญหาของพรรคการเมือง มีความนิยมชมชอบพรรคการเมือง และมีความสนใจในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง พบว่า นโยบายพรรคการเมือง ความรู้ความสามารถของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายเลือกตั้งที่กำหนดให้ต้องไปเลือกตั้ง และชื่อเสียงของหัวหน้าพรรคการเมือง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งมาก พรรคการเมือง และบทบาทการรณรงค์ของสื่อมวลชน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งในระดับกลาง และความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้สมัครกับผู้เลือกตั้ง สิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครและการมีบุญคุณต่อกันในอดีต เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งน้อย

ศุภาพร พัดแสง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2548: ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร กระบวนการและวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ภูมิหลังของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ส่งผลต่อผู้รับสมัครเลือกตั้ง ผลประโยชน์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับนโยบายของผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง และกระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษากลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18 -19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่นำมาศึกษาวิจัย คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี และมีสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

จังหวัดปทุมธานี มีประชากรทั้งหมดจำนวน 1,083,720 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2550) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 นั้นมีจำนวนทั้งหมด 642,520 คน ส่วนประชากรที่มีช่วงอายุ ระหว่าง 18-19 ปีในพ.ศ. 2550 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวนทั้งหมด 25,170 คน (http://202.129.35.99/pathumthani_poc/report/sar/report/report.php?id=sm020102) ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดปทุมธานี เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2552 และที่เป็นกลุ่มผู้พิการและด้อยโอกาสในจังหวัดปทุมธานี มีจำนวน 1500 คน ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้มีช่วงอายุระหว่าง 18-19 ปี ในปีพ.ศ. 2550 ในจังหวัดปทุมธานีนั้น ซึ่งได้กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมาเป็นกลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ เช่น สถานสงเคราะห์ในจังหวัดปทุมธานี เป็นต้น และกลุ่มประชาชนทั่วไปที่ถือว่าเป็นผู้ด้อยโอกาสทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และที่อยู่อาศัยหรือสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ในจังหวัดปทุมธานี

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทนของประชากร จึงคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) คือ

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ	จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากรทั้งหมด
	e	คือ	ความคาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ในที่นี้จะกำหนดเท่ากับ +/- 0.05 ภายใต้วความเชื่อมั่น 95%

จากการคำนวณด้วยสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 1,500 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 316 คน

2. การสร้างแบบสอบถาม การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

2.1 ศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถามจากตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับ แนวความคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.3 สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2.4 การนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงอีกครั้ง

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (try out) กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

2.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

3. การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ จะใช้แบบสอบถาม โดยจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 316 ตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนประชากร ซึ่งในแบบสอบถามได้กำหนดไว้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากหนังสือ ตำราวิชาการ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ บทความ นิตยสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยที่ นักวิชาการหรือสถาบันต่างๆ ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และคุณลักษณะในปีจ้ยด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยได้กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ตสเกล (Likert technique) ดังนี้

เกณฑ์การวิเคราะห์

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 -19 ปี : ศึกษากรณีกกลุ่มผู้ค้อยโอกาสในจังหวัดปทุมธานีครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาจำแนกได้ 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ค้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ค้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ค้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ค้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ค้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 316 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 และเพศหญิงจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 ส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 อายุ 18 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7

อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างทำอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมา ได้แก่ อาชีพค้าขาย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 ทำอาชีพเกษตรกรรมจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และเป็นนักศึกษาจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเมือง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 ส่วนที่อาศัยอยู่นอกเขตเมืองจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 สำหรับการศึกษานั้น จำนวน 93 คนอยู่ในระดับระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.4 ในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 สำหรับรายได้ของกลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 86.3 และสูงกว่า 9,000 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ที่อยู่อาศัย การศึกษา และรายได้

หน่วย: คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	160	50.6
หญิง	156	49.4
รวม	316	100.0
อายุ		
18 ปี	135	42.7
19 ปี	181	57.3
รวม	316	100.0
อาชีพ		
รับจ้าง	135	42.7
ค้าขาย	94	29.7
เกษตรกรกรรม	47	14.9
นักศึกษา	40	12.7
รวม	316	100.0
ที่อยู่อาศัย		
ในเขตเมือง	181	57.3
นอกเขตเมือง	135	42.7
รวม	316	100.0
การศึกษา (กำลังศึกษาหรือสำเร็จการศึกษา)		
ประถมศึกษา	93	29.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	83	26.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	62	19.6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วย: คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อนุปริญญา/ปวส.	48	15.2
ปริญญาตรี	30	9.5
รวม	316	100.0
รายได้		
ต่ำกว่า 9,000 บาท	282	89.2
สูงกว่า 9,000 บาท	34	10.8
รวม	316	100.0

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้จำแนกผลการศึกษาออกเป็น 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านจิตวิทยา
2. ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง
3. ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง
4. ปัจจัยด้านผลตอบแทน

1. ปัจจัยด้านจิตวิทยา

ผลการศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดั้นนั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 รองลงมา เพราะเชื่อว่าเยาวชนก็เป็นพลังที่สร้างสรรค์ประชาธิปไตย เชื่อว่าจะได้รัฐบาลที่ดีมาบริหารประเทศ และเชื่อว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในพัฒนาประเทศ โดยระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63, 3.60 และ 3.48 ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะเชื่อว่าได้ผู้นำที่ดีมาบริหารมาบริหารประเทศ และมีความรู้สึกต่อการเมืองในทางที่ดีในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และ 2.97 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านจิตวิทยา

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดี	61 (19.3 %)	147 (46.5 %)	76 (24.1 %)	18 (5.7 %)	14 (4.4 %)	3.71	มาก
2. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะมีความรู้สึกต่อการเมืองในทางที่ดี	48 (15.2 %)	52 (16.5 %)	81 (25.6 %)	113 (35.8 %)	22 (7.0 %)	2.97	ปานกลาง
3. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่าเยาวชนก็เป็นพลังที่สร้างสรรค์ประชาธิปไตย	41 (13.0 %)	146 (46.2 %)	115 (36.4 %)	- (-)	14 (4.4 %)	3.63	มาก
4. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่าจะได้รัฐบาลที่ดีมาบริหารประเทศ	30 (9.5 %)	157 (49.7 %)	110 (34.8 %)	10 (3.2 %)	9 (2.8 %)	3.60	มาก
5. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่าได้ผู้นำที่ดีมาบริหารหรือเป็นนายกรัฐมนตรี	6 (1.9 %)	158 (50.0 %)	106 (33.5 %)	36 (11.4 %)	10 (3.2 %)	3.36	ปานกลาง

n = 316

ตารางที่ 2 (ต่อ)

n = 316

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
6. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะเชื่อว่า การ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการ ส่งเสริมการพัฒนา ประชาธิปไตยเพื่อการ พัฒนาประเทศ	33 (10.4 %)	161 (50.9 %)	72 (22.8 %)	24 (7.6 %)	26 (8.2 %)	3.48	มาก
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด						

2. ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง

ผลการศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะทำให้เยาวชนเรียนรู้ระบอบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

สำหรับระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะจะได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน เพราะไปใช้สิทธิตามกฎหมายที่กำหนดไว้ และจะส่งผลดีต่อระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27, 3.25 และ 3.24 ตามลำดับ

อีกทั้งพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะเป็นนโยบายพรรคการเมืองด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และทำให้ได้รับสิทธิบางประการตามกฎหมายหลังจากไปเลือกตั้ง อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 และ 2.39 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะไปใช้สิทธิตามกฎหมายที่กำหนดไว้	8 (2.5 %)	160 (50.6 %)	88 (27.8 %)	24 (7.6 %)	36 (11.4 %)	3.25	ปานกลาง
2. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเป็นนโยบายพรรคการเมืองด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	10 (3.2 %)	12 (3.8 %)	113 (35.8 %)	159 (50.3 %)	22 (7.0 %)	2.46	น้อย
3. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะจะได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน	5 (1.6 %)	139 (44.0 %)	130 (41.1 %)	20 (6.3 %)	22 (7.0 %)	3.27	ปานกลาง
4. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะจะส่งผลดีต่อระบอบประชาธิปไตย	39 (12.3 %)	119 (37.7 %)	64 (20.3 %)	66 (20.9 %)	28 (8.9 %)	3.24	ปานกลาง
5. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะทำให้เยาวชนเรียนรู้ระบอบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย	18 (5.7 %)	258 (81.6 %)	8 (2.5 %)	16 (5.1 %)	16 (5.1 %)	3.78	มาก
6. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะทำให้ได้รับสิทธิบางประการตามกฎหมายหลังจากไปเลือกตั้ง	22 (7.0 %)	19 (6.0 %)	80 (25.3 %)	135 (42.7 %)	60 (19.0 %)	2.39	น้อย

n = 316

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ต้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางโทรทัศน์ ทางป้ายโฆษณา ทางวิทยุ และทางหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89, 3.59, 3.55 และ 3.51 ตามลำดับ

สำหรับระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางอินเทอร์เน็ตนั้น อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16 และการได้รับการประชาสัมพันธ์จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง

n = 316

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับการ ประชาสัมพันธ์จาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.)	8 (2.5 %)	16 (5.1 %)	10 (3.2 %)	101 (32.0 %)	181 (57.3 %)	1.64	น้อยที่สุด
2. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับฟังการ ประชาสัมพันธ์หาเสียง เลือกตั้งของพรรคการเมือง ทางวิทยุ	12 (3.8 %)	185 (58.5 %)	93 (29.4 %)	16 (5.1 %)	10 (3.2 %)	3.55	มาก
3. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับฟังการ ประชาสัมพันธ์หาเสียง เลือกตั้งของพรรคการเมือง ทางโทรทัศน์	12 (3.8 %)	271 (85.8 %)	18 (5.7 %)	15 (4.7 %)	- (-)	3.89	มาก
4. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับฟังการ ประชาสัมพันธ์หาเสียง เลือกตั้งของพรรคการเมือง ทางหนังสือพิมพ์	20 (6.3 %)	149 (47.2 %)	127 (40.2 %)	12 (3.8 %)	8 (2.5 %)	3.51	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

n = 316

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
5. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับฟังการ ประชาสัมพันธ์หาเสียง เลือกตั้งของพรรคการเมือง ทางอินเทอร์เน็ต	6 (1.9 %)	9 (2.8 %)	23 (7.3 %)	268 (84.8 %)	10 (3.2 %)	2.61	น้อย
6. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับฟังการ ประชาสัมพันธ์หาเสียง เลือกตั้งของพรรคการเมือง ทางป้ายโฆษณา	12 (3.8 %)	183 (57.9 %)	103 (32.6 %)	14 (4.4 %)	4 (1.3 %)	3.59	มาก
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด						

4. ปัจจัยด้านผลตอบแทน

ผลการศึกษาปัจจัยด้านผลตอบแทนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองว่าต้องไปเลือกตั้งพรรคที่ผู้ปกครองเลือก เพราะได้รับความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนนเสียง และผู้สมัครหาเสียงว่าจะสร้างสาธารณะประโยชน์ให้อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37, 2.97 และ 2.71 ตามลำดับ

สำหรับระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้ง เพราะได้รับคำตอบแทน จากหัวหน้างานหรือนายจ้างที่กำหนดพรรคการเมืองให้เลือก อีกทั้งได้รับผลตอบแทนจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง และได้รับคำตอบแทนจากเพื่อนที่แนะนำให้เลือกพรรคการเมืองที่กำหนดไว้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23, 2.04 และ 1.94 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยด้านผลตอบแทน

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับผลตอบแทนจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง	8 (2.5 %)	12 (3.8 %)	76 (24.1 %)	109 (34.5 %)	111 (35.1 %)	2.04	น้อย
2. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะผู้สมัครหาเสียงว่าจะสร้างสาธารณะประโยชน์ให้	6 (1.9 %)	40 (12.7 %)	133 (42.1 %)	129 (40.8 %)	8 (2.5 %)	2.71	ปานกลาง
3. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนนเสียง	14 (4.4 %)	46 (14.6 %)	182 (57.6 %)	66 (20.9 %)	8 (2.5 %)	2.97	ปานกลาง
4. ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองว่าต้องไปเลือกตั้งพรรคที่ผู้ปกครองเลือก	3 (0.9 %)	122 (38.6 %)	182 (57.6 %)	8 (2.5 %)	1 (0.3 %)	3.37	ปานกลาง

n = 316

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n = 316

ประเด็น	ความคิดเห็น (คน)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
5. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับ คำตอบแทนจากหัวหน้า งานหรือนายจ้างที่กำหนด พรรคการเมืองให้เลือก	8 (2.5 %)	4 (1.3 %)	46 (14.6 %)	252 (79.7 %)	6 (1.9 %)	2.23	น้อย
6. ท่านออกไปออกเสียง เลือกตั้งเพราะได้รับ คำตอบแทนจากเพื่อนที่ แนะนำให้เลือกพรรค การเมืองที่กำหนดไว้	4 (1.3 %)	5 (1.6 %)	65 (20.6 %)	135 (42.7 %)	107 (33.9 %)	1.94	น้อย
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด						

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่ม
ผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานีนั้น ผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้ด้อยโอกาสในการเลือกตั้ง เช่น การอำนวยความสะดวก
แก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการในการเลือกตั้ง การจัดสถานที่ไว้ให้เฉพาะสำหรับผู้พิการ เป็นต้น

2. ประเด็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง เช่น การรณรงค์ผ่านทางผู้นำหรือทางสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง และรัฐธรรมนูญอย่างถูกต้อง
3. ประเด็นเกี่ยวกับการให้การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ให้มีความแพร่หลายและมีความชัดเจนมากกว่านี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งส่วนใหญ่ก็ทราบผ่านทางช่องทางวิทยุและโทรทัศน์มากกว่า
4. ประเด็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักการเมืองและพรรคการเมือง เช่น ให้มีบทลงโทษอย่างชัดเจนสำหรับนักการเมืองที่ทุจริตคอร์รัปชัน และให้เปิดช่องกฎหมายและโอกาสให้กับบุคคลที่ตั้งใจจริงทำงานเพื่อสังคมได้เป็นนักการเมืองมาบริหารบ้านเมืองบ้าง
5. ประเด็นเกี่ยวกับ การแก้ไขปรับปรุงในเรื่องเขตการเลือกตั้งที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากที่ชุมชน ควรมีเขตเลือกตั้งย่อยให้รองรับประชาชนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
6. ประเด็นเกี่ยวกับการสำรวจกลุ่มประชาชนที่เป็นผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างเป็นระบบ มีฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงการบริการและสิทธิเสรีภาพในการมีส่วนร่วมในด้านอื่นนอกจากการเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
7. ประเด็นเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียง ได้มีการสะท้อนว่า ปัญหานี้เป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก ควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตรวจสอบเรื่องนี้ต่างหากจาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นชุดทำงานที่เป็นอิสระต่างหากร่วมกับประชาชน
8. ประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนทางการเมืองให้มีความเรียบร้อยก่อนจะทำการเลือกตั้งครั้งต่อไป

จากประเด็นปัญหาสำคัญ ๆ ดังที่ได้กล่าวมา สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางด้านสิทธิของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในทางการมีส่วนร่วมทางการเมือง และสิทธิด้านอื่นๆ เช่น การสำรวจทำข้อมูลของผู้ด้อยโอกาสให้เป็นระบบเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำนโยบายในการให้บริการแก่ผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง รวมทั้งปัญหาของการประชาสัมพันธ์ในการเลือกตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการขายเสียง ปัญหาทางจริยธรรมของนักการเมือง ควรมีการแก้ไขปัญหาจากองค์กรทำงานอิสระร่วมกับประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษา กลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย โดยจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 316 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.6 และเพศหญิงร้อยละ 49.4 ส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี ร้อยละ 57.3 อายุ 18 ปี ร้อยละ 42.7 กลุ่มตัวอย่างทำอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 42.7 รองลงมา ได้แก่ อาชีพค้าขาย เกษตรกรรม และเป็นนักศึกษา ร้อยละ 29.7, 14.9 และ 12.7 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในเขตเมือง ร้อยละ 57.3 ส่วนที่อาศัยอยู่นอกเขตเมือง ร้อยละ 42.7 เรียนระดับระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.4 ในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 45.9 สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 24.7 สำหรับรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนั้น มีรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 86.3 และสูงกว่า 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.7

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านจิตวิทยา

ผลการศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้ โดยเรียงจากระดับความคิดเห็นมากไปหาน้อย

- 1.1 การเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71
- 1.2 ความเชื่อที่ว่าเยาวชนก็เป็นพลังที่สร้างสรรค์ประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63
- 1.3 ความเชื่อที่จะได้รัฐบาลที่ดีมาบริหารประเทศ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60
- 1.4 ความเชื่อที่ว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในพัฒนาประเทศ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

- 1.5 ความเชื่อที่ได้ผู้นำที่ดีมาบริหารมาบริหารประเทศ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36
- 1.6 การมีความรู้สึกต่อการเมืองในทางที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

ดังนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน ทำให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง

ผลการศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้ โดยเรียงจากระดับความคิดเห็นมากไปหาน้อย

- 2.1 การทำให้เยาวชนเรียนรู้ระบอบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78
- 2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27
- 2.3 การไปใช้สิทธิตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25
- 2.4 การออกไปเลือกตั้งจะส่งผลดีต่อระบอบประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24
- 2.5 การเป็นนโยบายพรรคการเมืองด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

2.6 การทำให้ได้รับสิทธิบางประการตามกฎหมายหลังจากไปเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39

ดังนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน ทำให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

3. ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้ โดยเรียงจากระดับความคิดเห็นมากไปหาน้อย

3.1 การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางโทรทัศน์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

3.2 การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางป้ายโฆษณา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59

3.3 การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางวิทยุ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55

3.4 การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางหนังสือพิมพ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

3.5 การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางอินเทอร์เน็ต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16

3.6 การได้รับการประชาสัมพันธ์จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64

ดังนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับการรับข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน ทำให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

4. ปัจจัยด้านผลตอบแทน

ผลการศึกษาปัจจัยด้านผลตอบแทนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้ โดยเรียงจากระดับความคิดเห็นมากไปหาน้อย

4.1 การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองว่าต้องไปเลือกตั้งพรรคที่ผู้ปกครองเลือก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

4.2 การได้รับความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนนเสียง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

4.3 ผู้สมัครหาเสียงว่าจะสร้างสาธารณะประโยชน์ให้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

4.4 การได้รับคำตอบแทนจากหัวหน้างานหรือนายจ้างที่กำหนดพรรคการเมืองให้เลือก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23

4.5 การได้รับผลตอบแทนจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04

4.6 การได้รับคำตอบแทนจากเพื่อนที่แนะนำให้เลือกพรรคการเมืองที่กำหนดไว้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.94

ดังนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับผลตอบแทนแตกต่างกัน ทำให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

สรุปสมมติฐานการวิจัย

1. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

2. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับการรับข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับผลตอบแทนแตกต่างกัน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

สำหรับประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีดังนี้

1. สิทธิของผู้ด้อยโอกาสในการเลือกตั้ง เช่น การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการในการเลือกตั้ง การจัดสถานที่ไว้ให้เฉพาะสำหรับผู้พิการ เป็นต้น

2. การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง เช่น การรณรงค์ผ่านทางผู้นำหรือทางสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง และรัฐธรรมนูญอย่างถูกต้อง

3. การให้การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ให้มีความแพร่หลายและมีความชัดเจนมากกว่านี้ เป็นต้น

4. จริยธรรมของนักการเมืองและพรรคการเมือง เช่น ให้มีบทลงโทษอย่างชัดเจน สำหรับนักการเมืองที่ทุจริตคอร์รัปชัน และให้เปิดช่องกฎหมายและโอกาสให้กับบุคคลที่ตั้งใจจริง ทำงานเพื่อสังคมได้เป็นนักการเมืองมาบริหารบ้านเมืองบ้าง

5. การแก้ไขปรับปรุงในเรื่องเขตการเลือกตั้งที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากที่ชุมชน ควรมีเขตเลือกตั้งย่อยให้รองรับประชาชนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

6. การสำรวจกลุ่มประชาชนที่เป็นผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างเป็นระบบ มีฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาส เพื่อจะให้ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงการบริการและสิทธิเสรีภาพในการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆนอกจากการเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

7. การซื้อสิทธิ์ขายเสียง ได้มีการสะท้อนว่า ปัญหานี้เป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก ควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตรวจสอบเรื่องนี้ต่างหากจาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นชุดทำงานที่เป็นอิสระต่างหากร่วมกับประชาชน

8. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนทางการเมืองให้มีความเรียบร้อย ก่อนจะทำการเลือกตั้งครั้งต่อไป

การอภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษา กลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18 -19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาไว้ดังนี้

1) ปัจจัยทางด้านข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 316 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.6 และ เพศหญิงร้อยละ 49.4 เป็นผู้ที่มีอายุ 19 ปี คือ ร้อยละ 57.3 ส่วนอายุ 18 ปี ร้อยละ 42.7 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 42.7 รองลงมา ได้แก่ อาชีพค้าขาย ร้อยละ 29.7 ทำอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 14.9 และ นักศึกษา ร้อยละ 12.7 และอาศัยอยู่ในเขตเมือง ร้อยละ 57.3 ส่วนที่อาศัยอยู่นอกเขตเมือง ร้อยละ 42.7 ส่วนระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 29.4 รองลงมา มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 26.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 19.6 ผู้มีการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา /ปวส. ร้อยละ 15.2 และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 9.5 ส่วนรายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ต่ำกว่า 9000 บาท ร้อยละ 86.3 และสูงกว่า 9000 บาท ร้อยละ 13.7

2) ปัจจัยด้านจิตวิทยา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยใน

พัฒนาประเทศในระดับมากร้อยละ 50.9 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะมีความรู้สึกต่อการเมืองในทางที่ดีในระดับน้อย ร้อยละ 35.8 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่าเยาวชนก็เป็นพลังที่สร้างสรรค์ประชาธิปไตยในระดับมากร้อยละ 46.2 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่าจะได้รัฐบาลที่ดีมาบริหารประเทศในระดับมากร้อยละ 49.7 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่าได้ผู้นำที่ดีมาบริหารมาบริหารประเทศ ในระดับมากร้อยละ 50.0 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดี มีความคิดเห็นในระดับมาก ร้อยละ 46.5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักฎา บรรเทิงสุข (2539) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิอายุ 18-19 ปี ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2538 กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเพราะต้องการสนับสนุนและส่งเสริมประชาธิปไตย และเลือกตั้งโดยพิจารณาพรรคการเมืองมากกว่าผู้สมัคร

3) ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะไปใช้สิทธิตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในระดับมากร้อยละ 50.6 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเป็นนโยบายพรรคการเมืองด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในระดับน้อยร้อยละ 50.3 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะจะได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในระดับมากร้อยละ 44.0 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะจะส่งผลดีต่อระบอบประชาธิปไตยในระดับมากร้อยละ 37.7 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะทำให้เยาวชนเรียนรู้ระบอบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยในระดับมากร้อยละ 81.6 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะทำให้ได้รับสิทธิบางประการตามกฎหมายหลังจากไปเลือกตั้งในระดับน้อยร้อยละ 42.7

4) ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับการประชาสัมพันธ์จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในระดับน้อยที่สุดร้อยละ 57.3 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางวิทยุในระดับมากร้อยละ 58.5 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางโทรทัศน์ในระดับมากร้อยละ 85.8 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทาง

หนังสือพิมพ์ในระดับมากร้อยละ 47.2 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางอินเทอร์เน็ตในระดับน้อยร้อยละ 84.8 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางป้ายโฆษณาในระดับมากร้อยละ 57.9ซึ่งมีความขัดแย้งกับสมพิศ คล้ายวงษ์ (2543) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-20 ปี พบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองไม่สม่ำเสมอ โดยใช้โทรทัศน์ในการติดตามข่าวสาร มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนาน ๆ ครั้ง และติดตามฟังคำปราศรัยของนักการเมืองบ้างพอสมควร

5) ปัจจัยด้านผลตอบแทน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับผลตอบแทนจากผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับน้อยร้อยละ 35.1 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะผู้สมัครหาเสียงว่าจะสร้างสาธารณะประโยชน์ให้ในระดับปานกลางร้อยละ 42.1 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนนเสียงในระดับปานกลางร้อยละ 57.6 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองว่าต้องไปเลือกตั้งพรรคที่ผู้ปกครองเลือกในระดับปานกลางร้อยละ 57.6 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับคำตอบแทนจากหัวหน้างานหรือนายจ้างที่กำหนดพรรคการเมืองให้เลือกในระดับน้อยร้อยละ 79.7 มีระดับความคิดเห็นต่อการออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับคำตอบแทนจากเพื่อนที่แนะนำให้เลือกพรรคการเมืองที่กำหนดไว้ในระดับน้อยร้อยละ 42.7 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาพร พัดแสง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2548: ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลส่งต่อการตัดสินใจของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ภูมิหลังและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร กระบวนการและวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ภูมิหลังของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ส่งผลต่อผู้รับสมัครเลือกตั้ง ผลประโยชน์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับนโยบายของผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐควรมีนโยบายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ด้อยโอกาสในการเลือกตั้ง เช่น การอำนวยความสะดวกและการบริการแก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการในการเลือกตั้ง การจัดสถานที่ไว้ให้เฉพาะสำหรับผู้พิการ เป็นต้น

1.2 ภาครัฐควรรณรงค์และส่งเสริมประชาธิปไตยในกลุ่มต่างๆ และรณรงค์การเลือกตั้งให้ทั่วถึงผ่านทางสื่อต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง เช่น การรณรงค์ผ่านทางผู้นำหรือทางสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง และรัฐธรรมนูญอย่างถูกต้อง

2.2 การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น ก.ก.ต. และการเพิ่มบทบาทในการประชาสัมพันธ์ให้มีความแพร่หลายและมีความชัดเจนต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชนผ่านทางช่องทางต่างๆที่หลากหลาย

2.3 การส่งเสริมจริยธรรมของนักการเมืองและพรรคการเมือง เช่น ให้มีบทลงโทษอย่างชัดเจนสำหรับนักการเมืองที่ทุจริตคอร์รัปชัน และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและกระบวนการเข้าสู่การเป็นนักการเมืองให้ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

3.1 ควรศึกษาในประเด็นการเลือกตั้งและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งกับกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่หลากหลายและศึกษาในจังหวัดอื่นๆ

3.2 ควรศึกษาเชิงลึกกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงลึก

3.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มอื่นๆ ในสังคมเพื่อนำมาเปรียบเทียบผลการศึกษาวิจัยระหว่างสองกลุ่มที่ศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กนก วงษ์ตระหง่าน (2528) *การเมืองในระบอบประชาธิปไตยไทย* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ (2531) *การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล* กรุงเทพมหานคร ฝ่ายวิจัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กิตติพงษ์ เตชะพันธ์ (2534) “พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สิทธิ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- กิตติวัฒน์ รัตนติลก ณ ภูเก็ต (2552) *คู่มือศึกษาพื้นฐานกฎหมายรัฐธรรมนูญ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เสมอธรรม
- จิรวรรณ จงสุทธานามณี (2539) “พฤติกรรมของกลุ่มหนุ่มสาวในการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2538 กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- จุมพล หนิมพานิช (2528) *เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง* นนทบุรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2523) *การเมืองกับการบริหาร* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ บรรณกิจ
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (2527) *จิตวิทยาการเมือง* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แพรวพิทยา
- ถวิลวดี บุรีกุล (2550) *การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ* กรุงเทพมหานคร บริษัทพานิชพระนคร (2535) จำกัด
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2549) *จับชีพจรประเทศไทย : ตัวชี้วัดประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล* นนทบุรี สถาบันพระปกเกล้า
- นภาพร ยามศิริ (2549) “ปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- พิชัย เก้าตำราญ *เงินกับการเลือกตั้ง ปัญหาของการปกครองท้องถิ่นและการขาดสาขาพรรคการเมืองในชนบทของไทย* รัฐสภาสาร 35 (มิถุนายน 2530) : 72.
- ภิญโญ จิตรแก้ว *การขยายฐานผู้มีสิทธิเลือกตั้ง* รัฐสภาสาร 42 (พฤศจิกายน 2537) : 63-66.

- รักฎา บรรเทิงสุข(2539) “พฤติกรรมกรเลือกตั้งของผู้มีสิทธิอายุ 18-19 ปี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2538 กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วัชรพล ลัดพลี (2539) “พฤติกรรมกรออกเสียงเลือกตั้งของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยพายัพ ที่มีอายุ 18-20 ปี ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี 2538” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วีรบูรณ์ วิสารทสกุล (2544) *การช่วยเหลือคนด้อยโอกาส ทางเลือกจากภาคส่วนที่ไม่ใช่รัฐ* กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม
- สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ (2549) *การเมือง การปกครองไทย: ยุคเผด็จการ-ยุคปฏิรูป* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เสมาธรรม
- สมพิศ คล้ายวงษ์ (2543) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18-20 ปี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุดาพร พัดแสง (2548) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2548: ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต การเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุรพล ศิวานนท์ (2540) “พฤติกรรมกรเลือกตั้งของประชาชนผู้มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อภิญา เวชชัยและคณะ (2550) *สวัสดิการสังคม ฉบับชาวบ้าน แนวคิด นโยบาย แนวทางปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร บริษัทเอดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด

ภาษาอังกฤษ

- Arnstein, Sherry R. (1969) “Ladder of citizen Participation.” *Journal of American Institute of Planner* (July 1969):216.
- Boskoff, Alvin and Zeigler, Harmon. (1964). *Voting Patterns in Local Election*. New York : J.B. Lippincott.
- Campbell, Angus, ed. (1960). *The American Voter*. New York : Wiley.

Clotfelter, Charles T. (1980) "Campaign Resource Allocation and the Regional Impact of Electoral College Reform." *Journal of Regional Science* (August 1980):27 - 30.

Larzarfeld, Paul, Berelson Bernard and Gaudet Hazel. (1944). *The People's Choice*. New York : Duell, Sloan and Pearce.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: กรณีศึกษา
กลุ่มผู้ด้อยโอกาส อายุ 18 -19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงใน () และกรณารอกข้อความลงช่องว่างและใส่ตัวเลขหรือ
ข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับภูมิหลังหรือคุณลักษณะของท่าน

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปและลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจ

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุปี

3. อาชีพ

- () 1. ไม่ได้ทำงาน () 2. ค้าขาย
() 3. เกษตรกรรม () 4. ข้าราชการ
() 5. รับจ้าง () 6. รัฐวิสาหกิจ
() 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ที่อยู่อาศัยของท่านในปัจจุบัน คือ

- () 1. ในเขตเมือง () 2. นอกเขตเมือง

5. ระดับการศึกษา (กำลังศึกษาหรือสำเร็จการศึกษา)ระดับใด

- () 1. ไม่ได้เรียน () 2. ประถมศึกษา
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น () 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออปวช.
() 5. อนุปริญญา หรือ ปวส. () 6. ปริญญาตรี

6. รายได้

- () 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2. 5,001 – 7,000 บาท
() 3. 7,001 – 9,000 บาท () 4. สูงกว่า 9,000 บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

คำชี้แจง : ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยพิจารณา
ระดับความคิดเห็นแต่ละข้อจากค่าคะแนน ดังนี้คือ

คะแนน (5) หมายถึง มีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นๆในระดับมากที่สุด

คะแนน (4) หมายถึง มีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นๆในระดับมาก

คะแนน (3) หมายถึง มีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นๆในระดับปานกลาง

คะแนน (2) หมายถึง มีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นๆในระดับน้อย

คะแนน (1) หมายถึง มีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นๆในระดับน้อยที่สุด

ปัจจัยทางด้านลักษณะทางจิตวิทยา

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเป็น หน้าที่ของพลเมืองที่ดี					
2) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะมี ความรู้สึกต่อการเมืองในทางที่ดี					
3) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่า เยาวชนก็เป็นพลังที่สร้างสรรค์ ประชาธิปไตย					
4) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่า จะได้รัฐบาลที่ดีมาบริหารประเทศ					
5) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่า ได้ผู้นำที่ดีมาบริหารหรือเป็นนายก					
6) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเชื่อว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมการ พัฒนาประชาธิปไตยในพัฒนาประเทศ					

ปัจจัยด้านความรู้ทางการเมือง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะไปใช้สิทธิตามกฎหมายที่กำหนดไว้					
2) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะเป็นนโยบายพรรคการเมืองด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส					
3) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะจะได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน					
4) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะจะส่งผลดีต่อระบอบประชาธิปไตย					
5) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะทำให้เยาวชนเรียนรู้ระบอบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย					
6) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะทำให้ได้รับสิทธิบางประการตามกฎหมายหลังจากไปเลือกตั้ง					

ปัจจัยด้านการรับข่าวสารทางการเมือง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับการประชาสัมพันธ์จากคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)					
2) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางวิทยุ					
3) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางโทรทัศน์					
4) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางหนังสือพิมพ์					
5) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางอินเทอร์เน็ต					
6) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับฟังการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองทางป้ายโฆษณา					

ปัจจัยด้านผลตอบแทน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับ ผลตอบแทนจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
2) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะ ผู้สมัครหาเสียงว่าจะสร้างสาธารณะ ประโยชน์ให้					
3) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับ ความสะดวกในการเดินทางไปลงคะแนน เสียง					
4) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับ คำแนะนำจากผู้ปกครองว่าต้องไปเลือกตั้ง พรรคที่ผู้ปกครองเลือก					
5) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับ คำตอบแทนจากหัวหน้างานหรือนายจ้างที่ กำหนดพรรคการเมืองให้เลือก					
6) ท่านออกไปออกเสียงเลือกตั้งเพราะได้รับ คำตอบแทนจากเพื่อนที่แนะนำให้เลือก พรรคการเมืองที่กำหนดไว้					

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
อายุ 18-19 ปี ในจังหวัดปทุมธานี

ท่านคิดว่า ปัญหาอุปสรรคในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีอายุ 18-19 ปีมีปัญหาในด้านใดบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้ศึกษา

- ชื่อ:** นางสาวชลลดา พรหมเดชไพบูลย์
- ที่อยู่:** 195 อาคารเอ็มไพร์ทาวเวอร์ ชั้น 16 ห้อง 1615
ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
- โทรศัพท์:** 0 2670 0894 – 6
- โทรสาร:** 0 2670 0897
- E-mail:** chollada11@gmail.com
- การศึกษา:**
- หลักสูตรการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 11 (ปปร.11) สถาบันพระปกเกล้า
 - วิทยาลัยการทัพเรือรุ่นที่ 42 กรมยุทธศึกษาทหารเรือ กองทัพเรือ
 - การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 5 (ปรม.5) สถาบันพระปกเกล้า
 - ปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์
 - ปริญญาตรี สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC)
- ด้านการทำงาน:**
- **กรรมการผู้จัดการ (ฝ่ายบริหาร)**
บริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล แอร์โรสเปส จำกัด
ผู้นำเข้า/ผู้แทนจำหน่ายดาวเทียม ระบบภาคพื้น อากาศยาน เรดาร์ และระบบสื่อสาร
 - **ที่ปรึกษาด้านการตลาด**
บริษัท ไมเนอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
 - **กรรมการผู้จัดการ (ฝ่ายบริหาร)**
บริษัท วิริยะกิจ (1995) จำกัด
ผู้นำเข้า/ผู้แทนจำหน่ายระบบสื่อสาร
- ด้านสังคม:**
- ผู้พิพากษาสมทบจังหวัดปทุมธานี แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
 - ประธานมูลนิธิชลลดา

ประสบการณ์:

ด้านการเมือง

- ปี 2552-ปัจจุบัน ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา
อนุกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิสภา
- ปี 2551-ปัจจุบัน ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและ
สถาบันการเงิน สภาผู้แทนราษฎร
- ปี 2548 ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจรัฐสภา
- ปี 2548 ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการกิจการเยาวชน สตรีและ
ผู้สูงอายุ รัฐสภา
- ปี 2544 ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการพาณิชย์ รัฐสภา
- ปี 2544 ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการทหาร รัฐสภา
- ปี 2543 ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการเกษตร รัฐสภา
- ปี 2543 ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการเงิน การคลัง และธนาคาร
รัฐสภา

